

Scènes uit Tannhäuser, Die Walküre, Lohengrin

Julia Varady Elisabeth, Elsa, Sieglinde

Peter Seiffert Tannhäuser, Lohengrin, Siegmund

Chor des Bayerischen Rundfunks, Bayerisches Staatsorchester o.l.v. Dietrich Fischer-Dieskau

EMI 556 138 2, Opname: 1996

VOKALE MIDDELEN ONTOEREIKEND

Julia Varady's carrière heeft onder impuls van echtgenoot en coach Fischer-Dieskau de laatste jaren een nieuw elan gekregen voornamelijk via het Verdi-repertoire. Haar slanke vokale stijl wordt in de hoestekst vergeleken met die van Frieda Leider en Lotte Lehmann. De waarheid is dat haar te slanke sopraan te kort schiet voor de grote dramatische partijen van het Wagnervak. Verder maakt een onaangenaam flakkerend vibrato dat haar Sieglinde bijvoorbeeld, weliswaar met veel engagement vertolkt, eerder hysterisch klinkt dan ongeremd passioneel zoals de finale scènes van de Walküre nu eenmaal vereisen. In de monoloog "Dich teure Halle" onbreekt een zekere warmte, een jubelende vreugde die de herboren Elisabeth terug met het leven moet verzoenen. Alleen volumineuzere stemorganen (Maria Müller, Elisabeth Grümmer, Cheryl Studer...) hebben deze parel van zangkunst tot een goed einde weten te brengen.

Peter Seiffert's eerder saaie tenor mist het stralende van de echte heldentenor en kan daarom zelden boeien als Tannhäuser en Siegmund. Waarschijnlijk komt zijn stem beter tot haar recht op het toneel zoals de Duitse pers unaniem lijkt te suggereren. Zijn Lohengrin daarentegen komt aardig in de buurt van een glansprestatie, zijn accentuatie wordt hier plots interessant en zijn partij meer doorleefd, waarschijnlijk door een veel grotere vertrouwdheid met deze partij. Kortom, als pleidooi voor "Wagneriaans belcanto", zoals de hoestekst suggereert, is deze schijf grotendeels mislukt bij gebrek aan vokale middelen. Mijn respect voor de muzikaliteit van Fischer-Dieskau is immens: zijn lezing van deze overigens onsamenhangende fragmenten is beslist niet zonder poëzie en stelt eigenlijk nergens teleur. Of hij een dirigent van formaat wordt zullen zijn toekomstige integrale opnamen moeten uitwijzen, tenminste als de als zanger gestigmatiseerde dirigent daartoe de kans krijgt.

Jos Hermans